

2011. évi .... törvény

a légitözlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény módosításáról

1. §

A légitözlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 2. § g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(2. § (1) *Az állam feladatai:*)

„g) a légitözlekedés védelmével összefüggő, kizárólag az állam által végezhető biztonsági feladatok ellátása, a légitözlekedés védelmével összefüggő, e törvény rendelkezése alapján nem kizárólag az állam által ellátandó feladatok meghatározása és e feladatok ellátásának a felügyelete, ellenőrzése és koordinálása;”

2. §

Az Lt. 67-67/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A LÉGITÖZLEKEDÉS VÉDELME

67. § (1) A légitözlekedés védelme – a légitözlekedés elleni jogellenes cselekmények megelőzése és a jogellenes cselekmények felszámolása – az államra, a repülőterek üzemeltetőire, a légi fuvarozókra, és a légitözlekedésben érintett egyéb szervezetekre, valamint személyekre terjed ki.

(2) A légitözlekedés védelmével kapcsolatos feladatokat az e törvényben meghatározott kivételekkel az állam látja el.

(3) A polgári légi közlekedés védelmének közös szabályairól és a 2320/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 300/2008/EK rendelet 9. cikkében megjelölt légitözlekedés védelméért felelős hatóság a légitözlekedési hatóság.

(4) A légitözlekedés védelmét képezi:

a) a légiutasok és nem utas személyek, a poggyászok, továbbá minden más eszköz, tárgy és közlekedési eszköz átvizsgálása, annak megakadályozása céljából, hogy a légitözlekedés biztonságára veszélyes eszközök és tárgyak a repülőtér szigorított védelmi területére juthassanak (a továbbiakban: védelmi ellenőrzés),

b) a repülőterek, az ott található épületek, technikai eszközök és berendezések, valamint közlekedési eszközök védelme (a továbbiakban: objektum és területvédelem),

c) a légitözlekedés ellen tervezett, megkísérelt, vagy folyamatban lévő jogellenes cselekmények megelőzése, felderítése, megszakítása, az elkövetők elfogása,

d) a határforgalom ellenőrzése,

e) a vámvizsgálat,

f) a repülőtereken foglalkoztatott személyek biztonsági háttérellenőrzése,

g) a repülőterekre belépésre, behajtásra, belterületi közlekedésre jogosító hatósági igazolványok kibocsátása, kiadása, nyilvántartása, és a felhasználás jogszerűségének ellenőrzése,

h) a védelmi ellenőrzést végzők oktatása, vizsgáztatása, felügyelete és szakmai irányítása.

(5) A (4) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feladatot a repülőtér üzemeltetője és a 67/C. § (1) bekezdésben meghatározott szervek látják el.

(6) A (4) bekezdés *b)* pontjában meghatározott feladatot a rendőrség, a repülőtér üzemeltetője és a légitársaság közösen látja el.

(7) A (4) bekezdés *c)*, *d)* és *h)* pontjában meghatározott feladatokat a rendőrség látja el.

(8) A (4) bekezdés *e)* pontjában meghatározott feladatot a Nemzeti Adó- és Vámhatóság vámszerve látja el,

(9) A (4) bekezdés *g)* pontjában meghatározott feladatot a légiközlekedési hatóság látja el.

(10) A (4) bekezdés *f)* pontjában meghatározott feladatot a rendőrség és az Alkotmányvédelmi Hivatal egymással együttműködve, közösen látják el.

67/A. § (1) A 67. § (4) bekezdés *g)* pontjában meghatározott feladatok végzéséért a légiközlekedési hatóság részére a Kormány által rendeletben meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. A légiközlekedési hatóság a rendőrségnek az *e* feladatok ellátásában történő közreműködéséért az igazgatási szolgáltatási díj arányos részét a Kormány által rendeletben meghatározottak szerint átadja.

(2) A 67. § (1) bekezdésben meghatározott szervezetek és személyek légiközlekedés védelmével kapcsolatos tevékenységével összefüggésben a rendőrség:

a) felügyeli és irányítja a védelmi ellenőrzési tevékenységet, valamint az utasok és kézipoggyászaik átvizsgálására szolgáló területeket fegyveresen biztosítja,

b) irányítja és ellenőrzi az objektum és területvédelmi feladatokat ellátó szervezetek tevékenységét.

(3) A légiközlekedés védelmi feladatok ellátásában érintett természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek – így különösen a repülőtér üzemeltetője, a léginavigációs szolgálatot ellátó szervezet, a légi jármű karbantartó és javító szervezet, a földi kiszolgálási tevékenységet végző gazdálkodó szervezet, valamint a légitársaság – köteles együttműködni a felelős hatósággal a légiközlekedés védelmének szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint.

67/B. § (1) Amennyiben a nyilvános repülőtér üzemeltetője a légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatait nem a légiközlekedés védelmével kapcsolatos jogszabályban, illetve az Európai Unió kötelező jogi aktusában előírtak szerint látja el, a védelmi ellenőrzést a nyilvános repülőtér üzemeltetőjétől a rendőrség a szükséges mértékben részben vagy egészben átveszi. A feladatok átvételével összefüggésben a rendőrségnél felmerült költségeket a nyilvános repülőtér üzemeltetője köteles a rendőrségnek utólag megtéríteni. A nyilvános repülőtér üzemeltetője az átvett feladatok elvégzéséhez szükséges infrastruktúrát a feladatok átvételkor a rendőrség rendelkezésére bocsátja. A légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatok rendőrség általi átvételének és a rendőrség költségei megtérítésének a szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

(2) A tárgyévot megelőző három év statisztikai adatai alapján számított átlag szerint az évente 250 000 utas feletti forgalmat bonyolító nemzetközi kereskedelmi repülőtér üzemeltetője felügyeleti

díjat köteles fizetni. A felügyeleti díj éves mértéke a forgalmi statisztika szerinti utasszám alapján utasonként 50 forint, de maximum évi 500 millió forint, amelyet negyedéves részletekben, az adott negyedév forgalmi statisztikai adatai alapján a negyedévet követő hónap tizenötödik napjáig forintban kell a légiközlekedési hatóságnak megfizetni. A maximumként megállapított felügyeleti díj összege 2012-től kezdődően a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett hivatalos fogyasztói árindex mértékével évente automatikusan növekszik.

(3) A légiközlekedési hatóság a felügyeleti díjat a Kormány által rendeletben meghatározottak szerint a légiközlekedés védelmében közreműködő hatóságok között közreműködésük arányában szétosztja.

(5) A felügyeleti díjat csak a légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatok ellátására lehet felhasználni.

67/C. § (1) A légiközlekedés védelme érdekében a kormány által rendeletben meghatározott repülőtér, a léginavigációs szolgálatot ellátó szervezet, valamint a légi jármű karbantartó és javító szervezet létesítményeinek nyilvánosság számára hozzá nem férhető zárt területére - kivéve a repülőtér esetében az utasra a polgári légiközlekedés védelmének szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott feltételek teljesülésének eseteit - belépő személy sikeres védelmi háttérellenőrzést követően vagy sikeres védelmi háttérellenőrzésen átesett személy kíséretével léphet be. A földi kiszolgálási tevékenységet végző gazdálkodó szervezet, meghatalmazott ügynök, ismert szállító, listás szállító, biztonsági vállalkozás, fedélzeti ellátmány meghatalmazott beszállítója, fedélzeti ellátmány ismert beszállítója, repülőtéri készlet ismert beszállítója által erre alkalmazott, légiközlekedés-védelmi ellenőrzést végző személy csak sikeres védelmi háttérellenőrzés után végezhet légiközlekedés-védelmi ellenőrző tevékenységet. A védelmi háttérellenőrzés a belépésre jogosultság fennállása, illetve a védelmi ellenőrző tevékenység végzésének tartama alatt megismételhető.

(2) Az (1) bekezdésben nem említett esetekben, a repülőtér nyilvánosság számára hozzá nem férhető zárt területére kíséret nélkül belépő vagy ott tartózkodó személyek ellenőrzését a rendőrség végzi.

(3) A polgári légi közlekedés védelmének közös szabályairól és a 2320/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. március 11-i 300/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott repülőtér azon területére, ahova a belépés korlátozott (a továbbiakban: zárt terület) kizárólag utasként vagy kísérettel léphet be és a légiközlekedés területén - e törvény eltérő rendelkezése hiányában - nem foglalkoztatható

a) aki büntetett előéletű,

b) az a külföldi állampolgár, aki a magyarországi tartózkodás szabályait megszegi, magyarországi tartózkodásának jogszerűségét hitelt érdemlően nem tudja igazolni, illetve aki a schengeni információs rendszerben körözés hatálya alatt áll,

c) aki büntetett vagy háromévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztés büntetéssel büntetendő vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alatt áll, a büntetőeljárás jogerős befejezéséig,

d) aki ezzel nemzetbiztonsági érdeket sért,

e) aki esetében a védelmi háttérellenőrzést 5 évre visszamenőleg a hatóságok nem tudják végrehajtani.

(4) A rendőrség és az Alkotmányvédelmi Hivatal a légitörvény védelme és a védelmi háttérellenőrzés céljából jogosult kezelni és közvetlen hozzáféréssel átvinni a büntetettek nyilvántartásából, a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartásából, a büntetőeljárás alatt állók nyilvántartásából, az idegenrendészeti nyilvántartásból és a schengeni információs rendszer körözési adatbázisából, valamint a repülőterekre belépésre, behajtásra, belterületi közlekedésre jogosító hatósági igazolványok, továbbá a személyek és gépjárművek repülőtéri mozgásának nyilvántartására szolgáló nyilvántartásból a (3) bekezdés *a)-e*) pontjaiban meghatározott feltételekre vonatkozó adatokat, valamint az arra vonatkozó adatokat, hogy az igazolás alanya nem áll-e a munkakörének megfelelő foglalkoztatástól eltiltás hatálya alatt

a) a repülőtér zárt területére való belépést megelőző, illetve azt követő ellenőrzés során,

b) annak ellenőrzése céljából, hogy a foglalkoztatott személy foglalkoztatására irányuló jogviszonya létesítésekor és annak fennállása alatt rendelkezik-e a feltételekkel.

(5) A (4) bekezdés alapján átvett adatokat a rendőrség a légitörvény védelme és a közbiztonsági feltételek vizsgálatára irányuló ellenőrzés befejezéséig, az ellenőrzés során feltárt adatok alapján indult hivatalból történő eljárás esetén az eljárás jogerős befejezéséig kezelheti. A rendőrség a (4) bekezdésben meghatározott adatokat a repülőtér zárt területére való belépés ellenőrzésének időtartamáig kezelheti. A légitörvény védelme, illetve a katonai légügyi hatóság az eljárásában a kizáró ok fennállásának tényére vagy hiányára vonatkozó adatokat kezelheti az eljárása jogerős befejezéséig.

(6) Az Alkotmányvédelmi Hivatal az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzés alapján felmerülő kizáró ok fennállásának tényéről vagy annak hiányáról a repülőtér zárt területére belépésre jogosító hatósági igazolványt kiállító hatóságot tájékoztatja.

67/D. § (1) A légitörvény védelmének költségeit az állam, a repülőtér üzemeltetője, valamint a légitársasági légi jármű üzemeltetője közösen viselik. A költségek a repülőtér használóira és a légiutasokra átháríthatók. A légitörvény védelme céljából a repülőtér használóira és a légiutasokra áthárított költséget a repülőtér üzemeltetője szedi be (védelmi díj). A védelmi díjról a repülőtér üzemeltetője részletes, a repülőtér használóitól és a légiutasoktól más jogcímen szedett díjaktól elkülönített nyilvántartást vezet.

(2) A repülőtér üzemeltetője a védelmi díjat a 67. § alapján általa ellátott légitörvény védelmi feladatok költségei kivételével a Kormány által rendeletben meghatározottak szerint átadja a légitörvény védelmi hatóságnak. A légitörvény védelmi hatóság a védelmi díjnak a repülőtér üzemeltetőjétől átvett részét a Kormány által rendeletben meghatározottak szerint a légitörvény védelmében közreműködő hatóságok között közreműködésük arányában szétosztja.

(3) A védelmi díj a légitörvény védelmi feladatok ellátására használható fel. A díj felhasználásának jogszerűségét a rendőrség a légitörvény védelmi hatóság bevonásával ellenőrzi. A díj felhasználásának és a felhasználás ellenőrzésének részletes szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

(4) A díj felhasználására az üzemeltető a légitörvény védelmi hatóság és a rendőrség jóváhagyásával előzetes éves felhasználási tervet készít, és a díj felhasználásáról részletes nyilvántartást vezet.

(5) A rendőrség a díj felhasználását korlátozza vagy megtiltja, továbbá elrendeli a díj általa meghatározott légitörvény védelmi feladatokra történő felhasználását, amennyiben megállapítja, hogy azt a nyilvános repülőtér üzemeltetője nem az (2) bekezdésben meghatározott célra használta fel.

(6) A rendőrség a beszedett és az ellenőrzés alapján nem a légitözlekedés-védelmi feladatok ellátására fordított díj összegének ismételt, a rendőrség által meghatározott légitözlekedés-védelmi feladatok céljára való felhasználására kötelezi a nyilvános repülőtér üzemtartóját.

(7) A rendőrség az (5) bekezdés alapján jár el, akkor is, ha a nyilvános repülőtér üzemtartója a légitözlekedési hatóság, illetve a Bizottság légitözlekedés-védelmi minőségbiztosítási ellenőrzése során feltárt hiányosságok kijavítását a légitözlekedési hatóság által megadott határidőre nem vagy nem megfelelő módon hajtotta végre.”

3. §

(1) Az Lt. 68. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„68. § (1) A Kormány Légitözlekedés Védelmi Tanácsot (a továbbiakban: LVT) hoz létre.”

(2) Az Lt. 68. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A légitözlekedés védelmének szabályait, az LVT összetételét, jogkörét, feladatait és működésének rendjét a Kormány rendeletben határozza meg.”

4. §

Az Lt. 73. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza a légitözlekedés védelmének szabályait, a légitözlekedés védelmével kapcsolatos feladatok ellátása rendőrség által történő átvételének és a rendőrség költségei megtérítésének a szabályait, a Légitözlekedés Védelmi Tanács összetételét, feladat- és hatáskörét, működésének a rendjét, az ellenőrzés alá vonható munkavállalók és a repülőtér zárt területére belépő személyek körét, a belépésre jogosító hatósági igazolvány kiállításának, kibocsátásának a rendjét, az ezért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét és a rendőrséggel történő megosztásának a módját, az igazolványok nyilvántartásának és felhasználásuk ellenőrzésének, valamint a védelmi háttérellenőrzésnek a rendjét, a védelmi ellenőrzést végző személyek képzésének, vizsgáztatásának, felügyeletének és szakmai irányításának a szabályait, a légitözlekedés védelmi díj felhasználásának és a felhasználás ellenőrzésének, valamint a légitözlekedés védelmi díj és a légitözlekedés felügyeleti díj légitözlekedés védelmében közreműködő hatóságok közötti megosztásának a részletes szabályait.”

5. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

6. §

Hatályát veszti az Lt. 73. § (1) bekezdés *v)* pontja, valamint a 74. § (1) bekezdés *q)*, *t)* és *u)* pontja.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Kormány a Nemzeti Együttműködés Program 2.4 pontjában meghatározta, hogy a rend helyreállítása az állam kizárólagos joga és lehetősége. A közjogi keretek és a kormányprogram alapján kijelenthető, hogy a nyilvános repülőtereken a közbiztonság helyreállítása és fenntartása az állam kizárólagos feladata, amelyet a rendvédelmi szervek útján lát el. A légitözlekedés védelme nem korlátozódik pusztán a repülőtereken végzett utasbiztonsági ellenőrzésre, hanem ennél lényegesen összetettebb feladat, amely magában foglalja a rendvédelmi szervek és a nemzetbiztonsági szolgálatok információgyűjtő, műveleti tevékenységét, a terrorrelhárítás feladatait, a határforgalom ellenőrzését, a vámvizsgálatot, továbbá a védelmi ellenőrzést végzők oktatását és vizsgáztatását.

A szűk értelemben vett védelmi ellenőrzést a hatályos szabályozás alapján és a módosítást követően is a repülőterek üzemeltetői végzik. Ebből a célból saját személyzetet alkalmazhatnak, biztonsági szolgálatot hozhatnak létre, vagy már létező, a megfelelő szakképesítésű alkalmazottakat foglalkoztató gazdálkodó szervezettel a feladat ellátására szerződést köthetnek. A repülőter üzemeltetője légitözlekedés védelmével kapcsolatos tevékenységét a rendőrség felügyeli és ellenőrzi, továbbá amennyiben a repülőter üzemeltetője e feladatot nem a jogszabályok alapján látja el, a szűkebb értelemben vett védelmi ellenőrzési tevékenységet a rendőrség részben vagy egészben átveszi.

A légitözlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) ennek ellenére a légitözlekedés védelmével kapcsolatos valamennyi feladat felelőseként a repülőter üzemeltetőjét nevezi meg, amely nyilvánvaló képtelenség, hiszen a légitözlekedés védelmének jó része az állami erőszak monopólium alkalmazásához kötődő feladat, amelyet jogállami keretek között gazdasági társaság nem végezhet.

A törvényjavaslat alapján a repülőter üzemeltetőjének a feladatai megmaradnak, ugyanis a védelmi ellenőrzést a továbbiakban is kizárólagosan, míg a repülőter védelmét a rendőrséggel közösen végzi. A törvényjavaslat célja az, hogy a közjogi kereteknek megfelelően szabályozza a légitözlekedés védelmi feladatokat.

A légitözlekedés védelme során az alábbi közjogi kereteket kell figyelembe venni:

- a) A Rendőrség alapvető feladata a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme.
- b) A Rtv. 1. § (1) bekezdése értelmében a rendőrség feladata a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, büntfelderítési célú ellenőrzés.
- c) A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 5. § e) pontja alapján az Alkotmányvédelmi Hivatal látja el a központi államhatalmi és kormányzati tevékenység szempontjából fontos szervek (intézmények) és létesítmények biztonsági védelmét.
- d) Az Alkotmánybíróság 3/2001. (1. 31.) és 36/2005. (X. 5.) AB határozatai mindenkire kötelezően értelmezik a magánbiztonsági szolgálatok és az állami erőszak monopólium közötti határt. Ezek alapján a magánbiztonság kizárólag a magánjog alapján a tulajdon és a birtokvédelem körében kaphat szerepet. Továbbá: amikor az állam törvényt alkot a vagyoni védelmi vállalkozás feltételrendszeréről, azzal az alkotmányos tulajdonvédelem egyfajta kiteljesítését is szolgálja. Ez a kiteljesedés azonban nem jelenti azt, hogy a magánbiztonság hatósági jogosítványokat kap, hanem csupán annak kereteit teremti meg, ami a vagyoni védelem

szakmai szintjét emeli professzionális magaslatokba. Ennek a szakmai felkészültségnek köszönhető az is, hogy a magánbiztonsági vállalkozás a törvényben meghatározott keretek között biztonsági technikát is alkalmazhat. A tulajdon technikai védelme megvalósításának, az ahhoz rendelt eszköztár kialakításának azonban – más alapjogok védelmére tekintettel – megvannak a maguk alkotmányos korlátai. Az egyik ilyen alkotmányos korlát éppen az, hogy a magánbiztonsági vállalkozás nem kaphat hatósági jogosítványokat, és nem birtokolhatja a legitim erőszak-monopóliumot sem.

A közjogi korlátokra és az idézett AB határozatokra figyelemmel kétséges az Lt. hatályos 2. § (1) bekezdés g) pontjának, valamint 67. §-ának az alkotmányossága, ezért az új szabályozásnak elvi érveléssel kell kimondania, hogy a közbiztonság fenntartása, így a légitözlekedés védelme, az állam feladata. E feladatát az állam a rendvédelmi szervek (a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok) útján látja el. Egyes, a törvényben pontosan meghatározott védelmi feladatokat a repülőtér üzemeltetője és a légitársaság önállóan vagy a rendőrséggel közösen elláthat. A feladat átadására csak jogszabályok által meghatározott keretek között és a rendőrség szigorú felügyelete, ellenőrzése mellett kerülhet sor úgy, hogy az átadott feladatokat az állam szükség esetén visszaveheti. A repülőtér üzemeltetőjének kizárólag a légitözlekedés védelmével kapcsolatos feladatok egy része adható át.

A légitözlekedés védelmi feladatok közül külön kell foglalkozni a repülőtér zárt területére történő belépésre jogosító belépőkártyák kiadásának, nyilvántartásának és ellenőrzésének a kérdésével. Ezt a feladatot jelenleg a repülőterek üzemeltetői látják el, ami a nemzetbiztonság, továbbá az adatvédelem szempontjából aggályokat vet fel. A repülőtér üzemeltetője

A belépőkártyák a jelenlegi szabályozás szerint biztonsági okmányok, azonban egyértelműen a közokiratokra vonatkozó fogalmi jegyeket hordozzák magukban. Személyes adatokat tartalmaznak, és emellett a nyilvántartásukra szolgáló rendszer a használojuknak az ujjlenyomatát is tartalmazza. Adatvédelmi és biztonsági szempontból nem megfelelő, hogy a jelenlegi helyzetben egy hatóságnak nem minősülő civil szervezet a repülőtér biztonságát nagymértékben befolyásoló, hatósági jogkört igénylő feladatot lát el.

A repülőtér üzemeltetője által kiállított és kiadott belépőkártyák büntetőjogi értelemben magánokiratok, mivel csak a közhatalmi szerv által jogkörében eljárva kiállított okiratok minősülnek közokiratnak. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 276. §-a alapján *aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot használ, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.*

Amíg a belépőkártyákat a repülőtér üzemeltetője adja ki, addig nem bűncselekmény az ilyen kártyák előállításához szükséges berendezések, szoftverek elkészítése, beszerzése, a kártyák elkészítése, legyártása, továbbá a terjesztése sem. Bűncselekményt csak az követ el, aki az ilyen hamis kártyákat felhasználja, vagy azt megkísérli.

Nemzetbiztonsági szempontból lényeges tehát, hogy ezek a kártyák közokiratnak minősüljenek. A Btk. 274. § (1) bekezdése alapján közokirat-hamisítás büntetést követi el, aki hamis közokiratot készít, vagy közokirat tartalmát meghamisítja, hamis vagy hamisított, illetőleg más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál, közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A hamis közokirat készítésének, a valódi közokirat meghamisításának az előkészülete is bűncselekmény, így fel lehet lépni már a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges vagy ezt megkönnyítő eszközök (berendezések, szoftverek) beszerzése, elkészítése stb. esetén is.

Adatvédelmi szempontból a problémát az okozza, hogy a repülőtér üzemeltetője a belépő kártyák kiadása és nyilvántartása során személyes és különleges adatokat kezel, amelyre nem rendelkezik törvényi felhatalmazással. Indokolt tehát a repülőtéri belépőkártyák hatósági igazolvánnyá történő átalakítása.

A biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14) kormányrendelet értelmében a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (NBSZ) látja el az okmányvédelem hatósági felügyeletével összefüggő feladatokat. E kormányrendelet 12. § (2) bekezdése alapján azonban a nem kormányzati hatáskörbe tartozó kibocsátók felett az NBSZ nem gyakorol hatósági jogkört. A gyakorlatban a repülőtér üzemeltetőjével még a hatósági felügyeletet megközelítő intenzitású együttműködési megállapodás sem jött létre. Amennyiben a repülőtéri okmányok kibocsátása a légiközlekedési hatóság mint kormányzati hatáskörbe tartozó kibocsátó feladata lesz, akkor az okmányvédelem hatósági felügyelete – jogi oldalról is – biztosítottá válik.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

az 1. §-hoz

A Lt. 2. § (1) bekezdés g) pontjában indokolt az állam megjelenése mint a légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatok ellátója. A jelenleg hatályos szöveg alapján az állam a légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatokat csupán meghatározza és koordinálja. Tekintettel arra, hogy a légiközlekedés védelme az általános közbiztonságnak a részét képezi, továbbá egyes elemei feltételezik a legitím erőszak monopóliumát, elengedhetetlen, hogy az állam feladatai helyesen kerüljenek szabályozásra. A hatályos Lt. ugyanis abból a téves felvetésből indul ki, amely szerint a légiközlekedés védelme kizárólag az utasbiztonsági ellenőrzésre korlátozódik.

a 2. §-hoz

Az Lt. jelenlegi 67-67/A. §-ai tartalmazzák a légiközlekedés védelmével kapcsolatos legfontosabb szabályokat. A tervezet által végrehajtott érdemi módosítások az egész fejezetet átstrukturálják, tagolttá teszik. Technikai jellegű újítás az üres bekezdések megszüntetése és a túlzottan hosszú törvényszakaszok lehetőség szerinti kisebb, könnyebben értelmezhető szerkezeti egységekre bontása.

Az Lt. 67. § (1) bekezdése sorolja fel, hogy a légiközlekedés védelme mely szervekre és személyekre terjed ki, a hatályos szöveg szerint e feladat teljesítésében az állam semmilyen szerepet nem kap, ugyanis e rendelkezés nem terjed ki az államra. Indokolt az Lt. 67. § (1) bekezdésében az állam szerepeltetése, annál is inkább, mivel az állam jelenleg is ellát légiközlekedés védelmi feladatokat. Ilyenek különösen az utasbiztonsági ellenőrzést végzők ellenőrzése, felügyelete, a repülőterek fegyveres őrzése, a légiközlekedés elleni jogellenes cselekmények, valamint bűncselekmények megelőzése, megszakítása, az elkövetők elfogása, a határforgalom ellenőrzése, a repülőtereken dolgozók biztonsági háttérellenőrzése.

Az Lt. hatályos 67. § (2) bekezdése szerint a légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatokat a nyilvános repülőtér üzemeltetője látja el. E feladatok ellátására a nyilvános repülőtér üzemeltetője biztonsági szolgálatot vagy biztonsági őrseget hoz létre vagy bíz meg. A légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatokat e szabályozás ellenére sem a repülőtér üzemeltetője végzi. A repülőtér üzemeltetője a szűkebb értelemben vett védelmi (utasbiztonsági) ellenőrzést végzi, amin a módosítás sem változtat. A légiközlekedés védelme ennél azonban több, amelyért a felelősséget ma is az állam viseli, így indokolt a szöveg pontosítása.

Az Lt. tervezet szerinti 67. § (2) bekezdése pontosítja, hogy a légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatokat az állam látja el elsősorban, egyes feladatokat azonban a törvény nem állami szervekhez is telepíthet.

Az Lt. tervezet szerinti 67. § (3) bekezdése értelmében a légiközlekedés védelméért felelős hatóság a hatályos szabályozással egyezően a légiközlekedési hatóság. A légiközlekedés védelme ugyan részét képezi az általános közbiztonságnak, elsősorban azonban mégis a közlekedési és nem a belügyi szakigazgatás területe, ezért indokolt, hogy a feladatért ténylegesen felelősséggel tartózó szervként továbbra is közlekedésigazgatási szerv kerüljön a felelős hatóság szerepébe.

A jelenleg szabályozásból ugyanakkor vitathatatlanul hatásköri átfedések származnak az alábbiak szerint:

- a légiközlekedés védelméért felelős hatóság a légügyi hatóság,

- a légiközlekedés védelme jelenleg nem állami feladat, az kizárólag a repülőtér üzemeltetőjének hatáskörében van,
- a Légiközlekedés Védelmi Bizottság elnöke a belügyminiszter, titkárát a közlekedésért felelős minisztérium adja,
- a repülőtéri védelmi bizottságok elnökét a rendőrség adja, míg ebben a felelős hatóság, illetőleg a feladatért felelős üzemeltető tag.

A tervezet az egyes légiközlekedés védelmi feladatok megfelelően strukturált szabályozásával kezeli az átfedéseket.

Az Lt. tervezet szerinti 67. § (4) bekezdése felsorolja a légiközlekedés védelmének elemeit, ez a jelenlegi törvényben nem található meg, ami azt jelenti, hogy a szabályokat nem meghatározott, nem megfogható tevékenységre fogalmaz meg a törvény, ami szintén hozzájárul a hatás- és feladatköri összeütközésekhez, problémákhoz, mivel hatásköröket és szabályokat alkotni, csak pontosan meghatározott tevékenységekre lehet.

A tervezet a légiközlekedés védelmének elemeit taxatív módon, funkcionális megközelítéssel határozza meg:

- a légiutasok és a nem utas személyek, a poggyászok, továbbá minden más eszköz, tárgy és közlekedési eszköz átvizsgálása, annak megakadályozása céljából, hogy a légiközlekedés biztonságára veszélyes eszközök és tárgyak a repülőtér szigorított védelmi területére juthassanak (a továbbiakban: védelmi ellenőrzés),
- a repülőterek, az ott található épületek, technikai eszközök és berendezések, valamint közlekedési eszközök védelme (a továbbiakban: objektum és területvédelem),
- a légiközlekedés ellen tervezett, megkísérelt, vagy folyamatban lévő jogellenes cselekmények megelőzése, felderítése, megszakítása, az elkövetők elfogása,
- a határforgalom ellenőrzése,
- a vámvizsgálat,
- a repülőtereken foglalkoztatott személyek biztonsági háttérelőnézése,
- a repülőterekre belépésre, behajtásra, belterületi közlekedésre jogosító hatósági igazolványok kibocsátása, kiadása, nyilvántartása, és a felhasználás jogszerűségének ellenőrzése,
- a védelmi ellenőrzést végzők oktatása, vizsgáztatása, felügyelete és szakmai irányítása.

Az Lt. 67. § (5)-(10) bekezdései a légiközlekedés védelmének egyes elemivel kapcsolatban határozz meg szabályokat, az alábbiak szerint:

- A védelmi ellenőrzést – a jelenlegi helyzetnek és hatályos szabályozásnak megfelelően – a repülőtér üzemeltetője látja el. A rendőrség felügyeli és irányítja a védelmi ellenőrzési tevékenységet, valamint az utasok és kézipoggyászaik átvizsgálására szolgáló területeket fegyveresen biztosítja.
- Az objektum és területvédelmi feladatokat a rendőrség, a repülőtér üzemeltetője és a légitársaságok közösen végzik. A rendőrség irányítja és ellenőrzi az objektum és területvédelmi feladatokat ellátó szervezetek tevékenységét.

- a repülőterekre belépésre, behajtásra, belterületi közlekedésre jogosító hatósági igazolványok kiadását és nyilvántartását – a háttérellenőrzést végző rendőrség mint szakhatóság közreműködése mellett – a légiközlekedési hatóság végzi,
- a védelmi ellenőrzést végzők oktatását, vizsgáztatását, felügyeletét és szakmai irányítását, valamint a biztonsági háttérellenőrzést a rendőrség végzi.

Ugyanakkor az előterjesztés nem változtat azokon a hatályos szabályokon, amelyek meghatározzák, hogy mely személyek nem foglalkoztathatóak a repülőtér zárt területén történő munkavégzésre. A hatályos szabályozást az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXII. törvény 35. § (5) bekezdése alakította ki, azon nem indokolt változtatni.

Az Lt. tervezet szerinti 67/A. § (1) bekezdése azt szabályozza, hogy a repülőterekre belépésre, behajtásra, belterületi közlekedésre jogosító hatósági igazolványok kiadásával összefüggő feladatok ellátásért az igazolványt kérő igazgatási szolgáltatási díjat tartozik fizetni. Az igazgatási szolgáltatási díj arányosan oszlik meg légiközlekedési hatóság mint kiállító hatóság és a háttérellenőrzést végző rendőrség között. A díj mértékéről és megosztásának a módjáról a Kormány rendeltben dönt.

Az Lt. tervezet szerinti 67/A. § (2) bekezdése a rendőrség általános légiközlekedés-védelmi felügyeleti és ellenőrzési feladatait határozza meg.

Az Lt. tervezet szerinti 67/A. § (3) bekezdése általános együttműködési kötelezettséget határoz meg a légiközlekedés védelmében együttműködő szervek és szervezetek számára, amelynek részletes szabályait kormányrendelet határozza meg.

Az Lt. 67/B-67/D. §-ait érintő módosítások inkább jogtechnikai, jogszabály szerkesztési okból jelentősek, hiszen a tervezet által beiktatott egyes rendelkezések következtében az Lt. e fejezetének szakaszait át kellett számozni. Az itt megvalósuló érdemi módosítások az alábbiak:

- A repülőtér üzemeltetője felügyeleti díjat köteles fizetni a légügyi hatóság – mint felelős hatóság – részére. A módosítás értelmében a díj számítási módja és összege nem változik, azonban a légiközlekedési hatóság köteles a díj feladatokkal arányos részét átadni légiközlekedés védelmében közreműködő hatóságoknak.
- A védelmi ellenőrzést végzők oktatását és vizsgáztatását a rendőrség végzi. A hatályos szabályozás értelmében a rendőrség kizárólag a vizsgáztatást végzi. Szükséges azonban a védelmi ellenőrök oktatásának egységesítése, és megfelelő színvonalon tartása.
- A tervezet a légiközlekedés védelmével összefüggésben felmerülő, a jelenlegi rendszerben is az utasokra és a repülőtér használóira áthárított költségek – a védelmi díj – repülőtér üzemeltetője által történő beszedését nem módosítja, azonban ebben a körben is érvényesíti a felügyeleti díj légiközlekedési hatóságnak történő átadása és az átadott díjnak a légiközlekedés védelem állami szereplői közötti feladatarányos megosztását.

a 3. §-hoz

Az Lt. 68. §-át a módosítás annyiban érinti, hogy a Légiközlekedés Védelmi Bizottság elnevezése Légiközlekedés Védelmi Tanácsra változik.

a 4. §-hoz

A légiközlekedés védelmével összefüggő végrehatási rendelet megalkotására egyértelmű felhatalmazó rendelkezést kell tartalmaznia az Lt.-nek, ugyanis a hatályos szöveg a felhatalmazó rendelkezések tekintetében önellentmondásokat tartalmaz, például kormányrendeletben szabályozandó tárgykörökre vonatkozó szabályozásra a rendészetért felelős miniszter számára ad felhatalmazást.

Az Lt. alapján, a védelmi ellenőrzés szakmai felügyeletét a rendőrség látja el. Az Lt. 74. § (1) bekezdés *u)* pontja felhatalmazza a rendészetért felelős minisztert, hogy a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben a védelmi ellenőrzést végzők felügyeletének és szakmai irányításának a szabályait megalkossa. Jelenleg ezt az utasbiztonsági ellenőrzést végzők felügyeletének és szakmai irányításának szabályairól 26/2006. (V. 9.) BM-GKM együttes rendelet szabályozza (a továbbiakban: együttes rendelet). Az Lt. 67. § (2b) bekezdése kimondja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott szervezetek és személyek légiközlekedés védelmével kapcsolatos tevékenységét a rendőrség és a légiközlekedési hatóság a Kormány által rendeletben meghatározottak szerint felügyeli és ellenőrzi. Ez azt jelenti, hogy az Lt. szövege önmagával ellentétes, mivel a felhatalmazó rendelkezéssel szemben a szöveg ugyanazon tárgykörre más szabályozási szintet határoz meg.

A fentiek alapján indokolt egységes felhatalmazó rendelkezés alapján a légiközlekedés védelmével kapcsolatos valamennyi feladatot szabályozó végrehajtási rendelet megalkotása, amelyre a kormányrendelet a megfelelő jogszabályi forma.

az 5. §-hoz

Az Lt. módosításának gyakorlati alkalmazására 90 napos felkészülési időt kell biztosítani.

a 6. §-hoz

Megállapítja a hatályát vesztő jogszabályi rendelkezést.